

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 50 L — b.
 Egy évre . . . 25 L — b.
 Egy hónap . . . 9 L — b.
 Nyíltér sora . . 6 L — b.
 Hird. péld. sora . 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Értéktelenedünk.

A leu ismét lejjebb eszszott. Mi történt? Rossz volt a termés? Kiszáradtak a petroleum-források? Leégtek az erdők, vagy felrobbantak a szénbányák? Víz alá kerültek a sóbányák, vagy kipusztultak az állatállományok? Nem, mindezek a szerencsétlenségek elkerülték az országot. Jó termés volt, megvannak a petroleum forrásaink, nem égtek le az erdők, bő termésűek a bányáink, gyarapodik az állatállományunk, természeti kincsekben talán a leggazdagabb állama Közép Európának és a pénzünk gazdasági, állami életünk reprezentánsa, a leu, egyre rongyosabb papírrá lesz a külföldi piacokon. Mi történik itt? Egy tény kristályosodik ki: a pénzünkkel galád spekuláció folyik.

A szövevénybe betekinteni nem áll módunkban, de — emlékezzünk csak vissza tavalyra. Ilyenkor nyár idő, aratás körül történt, francia érdekes csoportok előre összevásárolták a gabonát fix leu árban. Mikor a kötés megtörtént, megindult a pénzügyi manőver. Terrorszerűen rentolták a valutánkat, hogy minél kevesebb frankot kelljen fizetniük a megállapított fix leuért. Zürichben sikerült is lenyomniuk a leut kettőre. Nekünk nagyon sokba van ez a francia barátság. A franciáknak csak akkor kedves Románia, amikor fogyasztási területnek használják fel: francia kelme, parfüm, puder, festék és egyéb pipereszeretek fogyasztására. De ha Franciaország a fogyasztási terrén? akkor jön a manőver, a leu leszorítása, mint évről-évre megisméltendő jelenség.

A kormány türi ezt a lelketlen machinációt. Türi azt, hogy a mi valutánkkal, a mi munkás polgáraink papírba formált verejtékével gonosz kezek és gonosz elmék üzérkedjenek. Kifelé rossz valuta, befelé kegyetlenül súlyos, igazságtalan adók — nem bírjuk!

Négyezer méter

Négyezer méterrel a tenger színe fölött emelkedik most szobrot a békének, Chile és Argentína között. 1900-ban majdnem háborúra került a sor, de a kritikus pillanatban Chile püspökei találkozást kértek Argentína püspökeitől: és a két állam egyházfőjei megállapították a békés kiegyenlítés útját.

Ennek a békeművészetnek állított most közösen szobrot Chile és Argentína az Andeszek egyik négyezer méter magas ormán, amely határkö a két ország között.

A szobor főalakja egy pap, aki a feszület felé tárja ki karját: és a szobrot bronzból öntötték a Chile és Argentína közt leszerelt határerődök ágyúinak bronzából...

Négyezer méterrel a tenger színe fölött kapott szobrot a béke és a béke szobra nem áll tulságosan magasán.

A béke eszméje a lomnici csucs magasságának kétszeresén lebeg az emberek fölött ott, ahol az örök hó birodalma tárja szét fenséges pompáját.

Argentína kilépett a népszövetségből, mert úgy találta, hogy a népszövetség alkotmányánál fogva nem szolgálhatja nagy rendeltetését és talán szabad Argentína elhatározásában szimbolikus jelentőséget keresni: talán nem mélyebb ok nélkül történt az, hogy négyezer méterrel a tenger színe fölött keresett ki egy pontot a béke szobrának felállítására az argentinai köztársaság.

Több, mint ötezermillió frankot költ el a fegyveres készletre Franciaország, de a nép-

szövetség francia delegátusai sokallták azt a három millió frankot, amennyi a népszövetség költségeiből jut Franciaországra.

A több mint ötezermillió frankot könnyű szívvel szavazta meg a hadseregnek a francia kamara, de a béke biztosítására szánt nagy gerfi apparátus csak hosszú alkudozás után kapta meg három millió frankját.

Amíg ilyen könnyű szívvel szavaznak meg több mint ötezermillió frankot a háborús készülődésekre és amíg ilyen hosszú alkudozás után engedélyeznek csupán három millió frankot a béke körülbástyázására, addig talán tulságosan alacsony talpazat a béke szobra számára az Andeszeknek az a csúcsa, amely mindössze négyezer méterrel nyúlik a tenger színe fölé.

TANÜGY.

Regáti tanrend az állami elemi iskolákban.

A temesvári tanfelügyelőség értesítette az összes nem román állami elemi iskolákat, hogy felsőbb rendelet értelmében a következő intézkedések fogantatandók: A nevezett összes iskolákban naponként két órán át román nyelven kell oktatni. Szeptember elsejétől kezdve az ó-királyságban érvényben levő tanrendet kell bevezetni. Az elemi iskolai záróvizsgák csak román nyelven történhetnek. A rendelet a nem román állami elemi iskolák kisebbségi jellegét teljesen megszünteti, mert hiszen az elemi iskolákban a tanórák korlátolt számúak. A belvárosi elemi iskolában például a heti tanórák száma huszonegy, leszámítva két vallás-oktatási órát, marad huszonekét óra, amelyekből az új rendelet szerint tizenkét óra román nyelvű tanításnak lesz ezentúl fenntartva. A román tanórák száma ezzel meghaladja a kisebbségi nyelven folyó tanórák számát. Az ó-királyságban divó tanrend szerint az elemi iskola négy osztályból áll, az ötödik és hatodik osztály, továbbá az ismétlő és tanonciskolák ott ismeretlenek. A tankötelezettség a hetedik életévvel kezdődik. Hogy ez a tanrend hogyan alkalmazandó az itteni viszonyokra, arról a rendelet nem szól. Az ó-királysági tanrendeletet itt nem ismerik és így annak alkalmazása igen sok bonyodalomra fog okot adni.

Az ifju poétákhoz.

— Ajánlás a „Sóhajok hidján” c. könyvhöz. —

Köszönetek szívemből, ifju társak,
 Mint fiatal sas, izmos szárnyu tán!
 Ti vagytok a fény, én: árnyéka már csak —
 Megtörtök-e bár magatok után?
 Ha veletek tarthatnék! Hajh, hiában!
 Ti még tanultok, én már feledek!
 Öreg vagyok már. Podagrás a lábam,
 Nem futhatok már versenyt veletek!

A sok-sok év (— mily gazdag volt a búban! —)
 Lélekben, arcom mély nyomot hagyott;
 Kettőzve számít, mint a háborúban —
 Teremtő Isten, mily öreg vagyok!
 Letörve lélekkisértő tusákon
 Örömtelen az utam és sivár —
 Oly régen meghalt az én ifjuságom —
 Hogy rá sem bírok emlékezni már!...

Két csók.

— Szabó Jenő költeménye. —

Ki ül a felső régióban?...
 Valaki látja-e felül,
 Mikor egy üdvözítő csókban
 Két nyomoruság egyesül?...
 Az első csókra jól emlékszem...
 Mit? Hogy ki adott rá jogot?
 Hát egyszerű! Két csodaszép szem
 S a szívem, mely attól tüzet fogott!
 Fölöttem szürkül már az égbolt

HIREK

Szombat, szept. 1.

— Egy fiatal paptanár halála. Csiki Péter székelyudvarhelyi róm. kath. vallásnár meghalt. A fiatal, kiváló munkás pap, kit csak nemrég neveztek ki vallásnárnak a székelyudvarhelyi katolikus gimnáziumhoz, rendkívüli tevékenységet fejtett ki a magyar iskolák ügye, új iskolák felállítására, iskolai adók és adományok gyűjtése érdekében. — A tulfeszített munka a különben fiatal, erőteljes szervezetet erősen megviselte, tüdőgyulladást kapott és mint hivatalának áldozata hunyt el szülői házában Méréfalván, Udvarhely megyében.

— A Hajdó-Sybaris-est. Amint röviden megemlékeztünk, aug. 28-án este zajlott le Hajdó Tibor és Sybaris hangverseny- és klasszikus táncestélye, melyen a hivatásos művészek kívül nagy sikerrel vendégszerepeltek Elekes Dóra Ady-versekkel és Benkő Jolán zongora-számával. Mindnyáján a közönség teljes elismerését érdemelték ki. A kitűnő technika és színezésen látszott, hogy a művész biztos kezével kezeli hangszerét. Hajdó Tibor minden egyes énekszámát a legnagyobb érdeklődés kísérte. Különösen nagy, frenetikus hatást ért el a művész Metz Albert Cserkész-leányával. Sybaris minden egyes tánc-száma bámulatba ejtette a közönséget, a fiatal művészek nagy jövőt jósolunk. Hajdó ezúton küldi üdvözlét azoknak, kiktől személyesen el nem köszönhetett. A decemberi viszontlátásra!

— A temesvári mintavásár. A szeptember 20 és 30-ika között megtartandó temesvári mintavásárra az előkészületek lázasan folynak. A résztvenni kívánók tömegesen jelentkeznek. Öfelsége Ferdinánd király véglegesen döntött, hogy a kiállítást személyesen fogja megnyitni. A közlekedési miniszterium a mintavásárra utazóknak, mind az oda-, mind a vissza utazásra ötven százalékos menetdíj kedvezményt engedélyezett. Ezen kívül a kiállításra szállított áruk fuvardíjkedvezményt élveznek, sőt a kiállításon el nem adott árukat is díjmentesen szállítja vissza a vasút rendeltetési helyére. A mintavásár alkalmával a bánáti művészek monstre kiállítást rendeznek, amelyen lugosi festőművészek is részt vesznek.

S már nem fog tüzet a szívem —
 És a szép szempár akié volt,
 Már pihen... csendes pihen...

A fiu: szegény — a lány: árva —
 Találkoztak véletlenül;
 Vágy lobbant bele a sugárba,
 Mely — gyulni készen — a szemekben ül.
 A fiu komoly képet vágott:
 „Lásd, én koldusszegény vagyok,
 Téged meg sujt az árvaságod;
 Te árva, én meg elhagytam!”

Ne verjen minket árvaságunk!
 Nos! Kössük egygyl! Adj kezet!
 Együtt a sors elébe vágunk —
 És higgy nekem! A sorsod én leszek!
 Könnyét törölte a kis árva,
 Varázs ömlött el rajta. Hitt!
 És karjait lassan kitérve
 Feléje nyújtá — ajkait...

És telt sok év... Kórházi ágyban
 Az asszony megtörtén piheg.
 Vén társa simogatja lágyan
 S zokogja halkan: „Oh, ki menti meg?!...”
 Egy pillanatra meddő harcok
 Keserve tör sohajba itt! —
 S nézi a hűlő, kedves arcot
 S ajkára nyomja ajkait...

Ki ül a felső régióban?
 Ki hívja el az árnyakat,
 Mikor egy fájó bucsucsókból
 Két árva lélek elszakad?!

— **Szöke István temetése.** A város társadalmának impozáns részvételével kísérték utolsó útjára Szöke István zenészt. Régen nem látott hosszú menet ágazott ki a halottas háztól a ref. temető felé s a főtéren, ahol elhaladtak, az üzletek bezárultak, a redőnyök lecsukodtak, a tisztelet és kegyelet meghajolt a halott Pista bácsi tiszta és becsületes emléke előtt. A koporsót a virágok erdeje borította be s a halott magyar zenész elnémult hegedűjét zöld selyem párnára helyezve, a virágos gyászkocsi előtt vitték a menettel. A szokásos gyászmise után Bercsényi Elemér plebános mondott a sir felett magasarótt beszédet, találóan vázolván az elköltözött öreg zenész pályafutásának maradandó kultur-köveit. Utána a zenekar zendített rá és megindult a göröngy, a föld a koporsóra: „Pihenj békén Pista bácsi!”

— **Elvágta a gép.** Minap este 8 órakor a felsőcsernátoni határban Rákossy Demeter buzaföldjén megdöbbszent szerencsétlenség jaja kiáltása kiáltott bele a mezők alkonyatába. Fákó István munkás a cséplőgépen dolgozott, miközben a gép dobja elkapta és jobb karját tőből lemetszette a munkában levő gép. Beszállították a kézdivásárhelyi Rudolf-kórházba.

— **510 millió marka.** Ennyivel békében meg lehetett volna vásárolni egy kis város házait, ma pedig mily elenyésző összeg. A Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. papirkereskedéséhez 3 kis csomag, 5 kiló levelezőlap jött Berlinből és fizettek érte 510 millió márkát. A három csomag ajánlasi díja 66,000 marka volt. A gyönyörű levelezőlapok nagy feltűnést keltettek.

— **Csak 3 leu a Flekken** szeptember 1-iki száma és mégis nagyon mulatságos ötletek és cikkek teszik változatossá. Okvetlen olvassa el.

— **Dr. Szőnyi György** specialista belgyógyász és fogorvos szeptember 6-tól november 5-ig nem rendel.

Innen-onnan. PISTA BÁCSI!*

— 1923. aug. 29. —

Pista bácsi! Ez már nem szép!
Mit vétettünk mi magának?
Ki ad hangot ezután már
Tépett lelkünk bánatának?!

Miért hagyott ide minket?
Miért hagyott nőta nélkül?
Magyar lélek síró gyásza
Csak a nótán ha kibékül!

Mért tette le hegedűjét?
Oh, be csodaszépen szólt a!
Zengő lelkét a nagy Isten
Jókedvében rácsókolta...

Azt a nótát magyar lélek
Mily örömet elhallgatta!
Az a nőta ezeréves
Bánatunkat altatgatta!

Pista bácsi! Ha már elmegy,
Hegedűjét itt ne hagyja!
A szomorú angyalokat
Szép nótával elragadja.

S hogy a jövő édes álmát
Bus magyarok ott is szöjjék,
Muzsikálja odafenn is
A Rákóci kesergőjét!...

SZABÓ JENŐ.

* A Flekken ma megjelent számából vesszük át a kedves, hangulatos költeményt.

× **Bocsánat, tévedtem.** Londonban az expresszionizmus dühöng. A divatba jött grand-ginyol színházak műsorát öt-tíz perces expresszionista drámák töltik ki, kiszorítva onnan minden komolyabb irodalmi vállalkozást. A londoni íróvilág egyrésze, látva ezt a káros hatást, amit ez a ferde irányzat a közönség izlésére gyakorol, erélyes harcot indított ellenük, melynek egyik érdekes epizódja a napokban folyt le az egyik kisebb színpadon. Egy neves angol író karikatúrát írt róluk egy három percig tartó háromfelvonásos dráma formájában, amelynek címe: Bocsánat, tévedtem! A függöny felmegy, dörög, villámlik, egy köpenybe burkolt férfi jelenik meg a színen és a háttérben levő szálloda kapujában eltűnik. A függöny legördül, gyors változás. A második felvonásban a szálloda folyosóján vagyunk. A

köpenybe burkolt alak megjelenik, alkulesot vesz elő és kinyitja a 13-as számú szoba ajtaját. Vége a második felvonásnak. A harmadik felvonás egy sötét szobában játszódik, semmit sem látni, csak expresszionista megvilágításban egy ölelkező párt. Most hirtelen kinyílik a szoba ajtaja, berohan rajta a köpenyes férfi. Két revolverlövés dördül el s az ölelkező pár holtan terül el. A köpenyes gyilkos most hirtelen felcsavarja a villanyt, rápillant a földön fekvő fiatal férfira és nőre s így szól: Bocsánat, tévedtem, elvitettem a szobaszámot. Azután kirohan, vége a darabnak. A közönségnek annyira tetszett a bizarr dráma, hogy elejétől végig megismételtette. Az előadás így három perc helyett hat percig tartott.

× **Álomkört terjesztő legyek.** Ujabban különös fajta légy mutatkozik Máramaroszigeten. Valamivel nagyobb a rendes házilégy-nél s a háta és szárnya sárga. Csipése nyomán vörös daganat képződik, közepén tüfejni sárga ponttal. A megcsipett nagy fájdalmat érez a csipés nyomán, majd három-négy napig alszik egyfolytában. Eddig harminc-nál több ilyen álomkór eset fordult elő, köztük négy halálos.

SPORT.

(x) **Bajnoki mérkőzések.** A brassói kerület II. osztályu őszi bajnokságra öt egyesület adta be a benevezést. CFR. Segesvár. — Concordia. Sepsiszentgyörgy. — CFR. Brassó. — STV. Segesvár. — KSE. Kézdivásárhely.

A KSE. a következő napokon és csapatokkal mérkőzik a II. osztályu bajnokságot:

1. Szeptember 2. Segesvári TV. Segesváron.

2. Szeptember 16. Sepsiszentgyörgyi Concordia. Kézdivásárhelyen.

3. Szeptember 23. Segesvári CFR. Kézdivásárhelyen.

4. Szeptember 30. Brassói CFR. Brassóban.

(x) **A Kézdivásárhelyi Sport Egyesület első bajnoki mérkőzése Segesváron a Segesvári TV.-vel.** Vasárnap kezdetét veszi a bajnoki mérkőzések. A KSE. elsőizben találkozik és veszi fel a küzdelmet a jó hírnevű és erős Segesvári Torn Vei-nal.

Reméljük, hogy a mieink meg fogják állani a helyüket és győzelmesen kerülnek ki az első bajnoki mérkőzésből. A felállítás a következő:

Nyágyuly, Kovács II., Molnár Árpád, Serban, Kolcza, Nagy, Kovács I., Szekeres, Rottenberg, Balogh, Papp, Tartalék: Jánovits. Kísérők: Dr. Gábor Elek, Benkő Antal.

Nr. 116. executiunal 1923.

Publicatiune de licitatie.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunostinta publica in senzul legii artichul XL. din 1881. §. 102. respective XII. din 1908. §. 19. cumca lucururile urmatoare s. a. cal care in urma decisiului Nr. 3308/4. din anul 1921. al judecatoriei de ocol din Targul-Sacuesc sau executat in Putna telep in favorul executorilor jun. Joan Vindiro si asociat din Mogyoró repr. prin advocat dr. Samuel Imre pentru in cassarea capitalului de 1304 Lei si acces. prin executie de acoperire si cari sau pretuit in 3000 Lei se vor vande prin licitatie publica.

Pentru efetiurea acestei licitatiune, pe baza decisiului Nr. G. 2859—1923. al judecatoriei de ocol din Trg.-Sacuesc se fixaza terminul pe 15. Septembrie anul 1923. la oarele 6 p. m. in comuna Putna-völgye si toti cari au voie de a cumpara sunt invitati prin acest edict cu observarea aceia, ca lucururile susamintite vor fi vandute in senzul legii XL. din 1881. §. 107. si 108. celor cari dau mai mult, pe langa solvirea in bani gata si in caz necesar si sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incassat face 1304 Lei capital, dobanzile cu 5% socotind din 8. Aug. 1921. iar spesele pana acum staverite de 1017 Lei 95 bani.

Intrucat mobilele cari ajung la licitatie ar fi fost executate si de altii si acestia si-ar fi castigat dreptul de acoperire licitatie prezenta este ordonata si in favorul acestora in senzul artichului LX. din 1881. §. 102. Dat in Targul-Sacuesc, la 27. August 1923.

Stefan Molnár
executor judecatoresc.

Értesítés.

A Müller Ferenc ur tulajdonát képező és Kézdivásárhely város belterületén, az Uj-uton az Erzsébet Leányárvaház átellenében fekvő, körülbelül 800 □-öl területű kertet

szeptember hó 2-án, vasárnap d. u. 4 órakor irodámban önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom. Feltételek irodámban megtekinthetők.

Az árverésnek augusztus 26. napjára történt hirdetése téves volt.

Dr. Fekete András, ügyvéd.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HALLÓ!

MEGNYILT AZ

A. B. C.

Mi az az ábécé? Pompás, jó kényelmű vendéglő a Temető-utca bejáratánál.

Jó borok és kitűnő ételek!

GLIGOR és NEJE.

Egy jó énekes kanári eladó.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Nincs takarmányhiány!

ha jó szecska-vágója és répa-vágója van.

Legolcsóbb ajánlattal szolgál:

Bartha Árpád, Sepsiszentgyörgy.

Teljesen jókarban levő modern
salon, ebédlő és hálószoba
butorzat eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Ócska kalapok átalakítását elvállalom.

Kész kalapok mindenféle minőségben legutányosabb gyári árban engroban és detailban nálam beszerezhetők.

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyára, Vasut-utca 33. sz.

Elsőrendű
fenyővizet és szilvapálinkát
:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Tejfölözők,

Vajköpülők,

Tejeskannák

és egyéb tejgazdasági cikkek legjobb minőségben állandóan kaphatók.

BARTHA ÁRPÁD
SEPSISZENTGYÖRGY.

Akkor, amikor 1000 leu egy pár cipő
Szántó ingyen ad 1 párt.
Aki nála 2 párt vásárol, a 3-ikat ingyen kapja.

Kanta utca 20. szám alatt
kézimunka-tanfolyamot

nyitok, melyen elsajátíthatók csipkeverés s az összes kézimunka. — Tanítók csoportonként felnőtteknek és gyermekeknek. A tandíj a jelentkezők számától függ. Jelentkezni lehet a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében is. Özv. dr. Tóth Samuné, kézimunka-tanítónő

Czell Frigyes és Fiai
Czell Károly Csoport,
fiókja: KÉZDIVÁSÁRHELY.

Sör
Bor
Rum
Likör
Finomított szesz 96°/o
= a legjutányosabb árakban. =

Boros hórdók 500—700 lit.
ELADÓK.

o Értekezni lehet a kiadóhivatalban. o